

Luontodirektiivin liitteen IV tiukasti suojellun viitasammakon (Rana arvalis) lisääntymis- ja levähdyspaikan heikentämisen- ja hävittämiskiellosta poikkeaminen

1 Asia

Viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikan heikentämistä koskeva luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen poikkeuslupa Hankasalmi, 77–419–2–102. Asia on tullut vireille ELY-keskuksen asianumerolla KESELY/3434/2025

2 Hakija

Vapo Terra Oy

3 Vireilletulo

18.12.2025

4 Hakemus

Vapo Terra Oy hakee luonnonsuojelulain 83 §:n mukaista lupaa viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentämiselle koskien aurinkovoimalan rakentamista Tervasuon entisellä turvetuotantoalueella. Poikkeuslupaa haetaan suunnitellun 42,5 MWp aurinkovoimalahankkeen toteuttamiseksi. Hankealueelta rajattiin viitasammakkoinventoinnissa neljä erillistä viitasammakon lisääntymisaluetta, jotka luokiteltiin arvoluokkiin 1–3. Lupaa haetaan arvoluokan 2 ja 3 lisääntymisalueille, joiden yhteispinta-ala on 19,3 hehtaaria. Arvoluokan 1 lisääntymisalue on rajattu kokonaan rakentamisen ulkopuolelle ja sen ympärille jätetään noin 10 metrin suojavyöhyke. Alueelle laaditaan vesienhallintasuunnitelma, jolla varmistetaan vesitasapainon säilyminen. Lupaa haetaan luonnonsuojelulain 83 §:ssä mainituksi enimmäismääräksi eli kymmeneksi vuodeksi.

Hakija katsoo hankkeen olevan erittäin tärkeän yleisen edun mukainen, koska uusiutuvan energian tuotanto tukee Suomen ilmasto- ja energiaomavaraisuustavoitteita. Lisäksi hallitusohjelman mukaan aurinkovoimaa ei pitäisi rakentaa metsiin tai pelloille, vaan rakennettuun ympäristöön, turvetuotannosta vapautuneille alueille ja joutomaille. Hakijan mukaan aurinkovoimalaitoksen rakentaminen Tervasuon alueelle on maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeä, koska luonnonsuojelulain 83 § 4 momentin mukaan uusiutuvan energian tuotantolaitoksen katsotaan olevan hanke, jotka ovat erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia.

Hakijan mukaan hankkeelle ei ole olemassa muuta tyydyttävää ratkaisua. Aurinkovoimalat on sijoitettava sellaiselle alueelle, joka on koon puolesta riittävä kaupallisen voimalan rakentamiselle, alueelle rakennettavien rakenteiden ei tule aiheuttaa haittaa ympäristölle tai asutukselle ja alueen tulee sijaita sopivalla etäisyydellä

verkosta, johon voimala voitaisiin kytkeä. Kyseiset kriteerit täyttyvät Tervasuolla. Hakijan mukaan hankekehittäjät ovat tarkastelleet kymmeniä tai satoja aurinkovoimahankepaikkoja, joista em. kriteereistä ei ole ollut mahdollista edistää eikä Tervasuota ole mahdollista korvata toisella hankepaikalla. Lisäksi Tervasuon osalta ei ole tunnistettu merkittäviä ympäristöön vaikuttavia asioita, joita ei voitaisi hyvällä suunnittelulla ja toteuttamisella hallita.

Hakija katsoo, ettei poikkeaminen vaaranna viitasammakon suotuisaa suojelutasoa, koska laji on valtakunnallisesti elinvoimainen, eikä sen suojelun taso heikenny hankkeen vaikutuksesta. Hankkeella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta paikallisesti ja tämän varmentamiseksi hakija esittää korvaavia toimenpiteitä kompensoimaan mahdollista haittaa Tervasuon aurinkovoimala-alueen viitasammakkopopulaatiolle.

5 Hakemuksen täydennys

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt 11.3.2026 hakijaa täydentämään hakemusta liittyen poikkeusluvan tarkentamista heikentämisen ja muun tyydyttävän ratkaisun perusteluihin. Hakija on täydentänyt hakemusta vastineella 26.3.2026. Hakija mukaan aurinkovoimalan rakentaminen edellyttää alueen sarkaojien täyttämistä. Täyttämisen seurauksena sarkaojien veden virtaus päättyisi. Sarkaojien täyttäminen ja maanpinnan tasoittaminen mahdollistaa aurinkopaneelien tehokkaamman sijoittelun, vähentää varjostusvaikutuksia sekä helpottaa asennus- ja huoltotoimenpiteitä. Kyseiset toimenpiteet poistavat alueelta ne vesielementit, jotka ovat välttämättömiä viitasammakon 2 ja 3 arvoluokan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen ylläpitämiselle. Sarkaojien täyttö muuttaa alueen hydrologiaa siten, että veden kertyminen lisääntymispaikkoihin ei enää ole mahdollista luonnostaan, eikä alueiden vesitalous palaudu lähtötilanteeseen ilman erillisiä, merkittäviä maankäytön tai hydrologian ennallistamistoimia.

Hakijan mukaan, hankkeessa on tarkasteltu mahdollisuutta säilyttää arvoluokan 2 ja 3 viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdysalueet sekä sijoittaa aurinkopaneelit niiden ympärille. Tätä vaihtoehtoa ei kuitenkaan voida toteuttaa hankkeen teknisten ja tilankäytännöllisten reunaehtojen vuoksi. Nykyisessä sijainnissaan säilytettävät arvoluokan 2 ja 3 viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat suoja-alueineen estäisivät aurinkovoimalan rakentamisen suunnitellulle alueelle. Näiden alueiden ympärille jäävien suojaetäisyyksien vuoksi paneelikenttä pirstoutuisi useisiin kapeisiin ja epämuodostuneisiin paneelikenttiin, mikä estäisi aurinkovoimalan tehokkaan ja teknisesti toimivan kokonaisuuden muodostamisen.

Hankkeesta vastaava sitoutuu toteuttamaan toimenpiteitä, joilla vahvistetaan arvoluokan 1 lisääntymis- ja levähdyspaikan ekologista toimivuutta, parannetaan viitasammakon elinolosuhteiden laatua pitkällä aikavälillä ja varmistetaan viitasammakon säilyminen hankealueella.

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt 20.4. 2026 hakijaa täydentämään hakemusta hankkeen aikataulun sekä kosteikon rakentamista koskevien yksityiskohtien osalta. Hakija on täydentänyt hakemusta vastineella 28.4.2026. Hakijan mukaan rakentaminen voisi parhaassa tapauksessa käynnistyä vuonna 2027 ja sähköntuotanto vuonna 2028. LVV on pyytänyt tarkennusta kosteikon kuvaukseen (liite 6) erityisesti siitä, onko

suunnittelussa huomioitu viitasammakon mahdollisuus poistua rakennettavalta kosteikolta. Hakijan mukaan kosteikon ympärillä tulevat penkereet ovat matalia ja loivasti muotoiltuja. Vedet johdetaan kosteikoille tavanomaisilla rumpuputkilla, joita pitkin viitasammakot voivat kulkea. Lisäksi idässä sijaitsevalla laskuojalle on yhteys rumpuputken kautta.

6 Määräykset, joita hakemus koskee

Viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat on suojeltu luontodirektiivin (92/43/ETY) 12 artiklassa, jossa kielletään niiden heikentäminen ja hävittäminen. Luontodirektiivin poikkeuksen myöntämisen edellytykset on säädetty artiklassa 16. Viitasammakko on luonnonsuojelulain 78 §:n 1 momentissa tarkoitettu Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttävä ja luonnonsuojelulailla rauhoitettu laji. Tiukasti suojellun eläinlajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin mukaan kielletty.

Lupa- ja valvontavirasto voi luonnonsuojelulain 83 § mukaan myöntää luvan poiketa em. kiellosta, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle, poikkeamiselle ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua ja poikkeus on tarpeen luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelemiseksi tai luontotyyppien säilyttämiseksi; viljelmiin, karjankasvatukseen, metsiin, kalatalouteen, vesistöön tai muuhun omaisuuteen kohdistuviin erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseen; kansanterveyttä tai yleistä turvallisuutta koskevista tai muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä ml. sosiaaliset tai taloudelliset syyt tai jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle tai lajien tutkimus-, koulutus tai uudelleensijoittamistarkoituksessa.

7 Lupa- ja valvontaviraston päätös

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakijalle luvan poiketa viitasammakon koskevasta luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin mukaisesta kiellosta hakemuksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2031 asti Tervasuon aurinkovoimalahankkeen hankealueella.
2. Lisääntymis- ja levähdyspaikkaan vaikuttavat toimenpiteet tulee suorittaa viitasammakon lisääntymisajan ja talvihorroksen ulkopuolella aikavälillä 1.8.–31.10.
3. Luvan mukaisia toimenpiteitä tehtäessä tämä lupa on pidettävä mukana ja pyydettyä esitettävä.
4. Lupa ei oikeuta viitasammakon yksilöiden tahalliseen häirintään tai tappamiseen.
5. Arvoluokan 1 lisääntymispaikan kosteikon kunnostukset on toteutettava hankkeen rakentamistoiminnan alkuvaiheessa, jotta viitasammakoille on tarjolla lisääntymiseen soveltuvia alueita heti muiden lisääntymispaikkojen heikkenemisen jälkeisenä lisääntymiskautena.

6. Hakijan tulee seurata luvan mukaisten toimenpiteiden vaikutuksia viitasammakon esiintymiseen alueella. Viitasammakon lisääntymisaikaista esiintymistä tulee seurata hakemuksen mukaan vuosittain kolmen vuoden ajan, minkä jälkeen tarkkailua tehdä joka toinen vuosi. Tarvittaessa seurantojen välissä on tehtävä toimia, jotka parantavat kosteikon soveltuvuutta viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi.
7. Hakija vastaa tarvittavien lupien hakemisesta muilta viranomaisilta ja tarvittavasta yhteydenpidosta maanomistajaan.
8. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat ovat tietoisia tämän luvan sisällöstä.
9. Lupa- ja valvontavirasto valvoo tämän luvan noudattamista ja voi tarvittaessa tehdä maastokäyntejä.
10. Luvan käytöstä on raportoitava Lupa- ja valvontavirastolle toimenpiteiden suorittamisvuoden loppuun mennessä. Raportti toimitetaan viraston kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi tämän päätöksen asiatussella LVV-U/35136/2026 varustettuna.

7.1 Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulaissa määritellyt poikkeusluvan myöntämisen perusteet ja poikkeuslupa voidaan myöntää.

Poikkeusluvan tarve

Tiukasti suojeltujen eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin ja luontodirektiivin mukaan kielletty.

Poikkeusluvalla vaikutetaan viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkaan, joka sijaitsee Tervasuon entisellä turvetuotantoalueella, jossa lajia esiintyy useissa pienialaisissa ojissa ja lampareissa alueen keskiosista pohjoisosiin. Keväällä 2025 tehdyssä erillisessä luontoselvityksessä havaittiin neljä erillistä lisääntymisaluetta, joista kaksi luokiteltiin arvoluokkaan 2 ja yksi arvoluokkaan 3. Näissä kohteissa havaittiin pääasiassa yksittäisiä tai runsaimmillaan noin kymmenen yksilöä yhtäaikaaisesti. Arvoluokan 1 eli tärkein lisääntymisalue sijaitsee turvetuotantoalueen keskellä ja muodostaa laajemman runsasvetisen ojen ja lampareiden kokonaisuuden. Luokittelun perusteena käytettiin havaittuja yksilömääriä sekä elinympäristön sopivuutta. Poikkeamislupaa haetaan arvoluokan 2 ja 3 lisääntymispaikoille. Nämä heikentyvät hankkeen seurauksena, koska aurinkovoimalan paneelialueet, perustukset ja täytettävät sarkaojat muuttavat osan niiden nykyisistä vesialueista pysyvästi. Hakijan mukaan heikentyminen koskee vain näitä pienialaisia kohteita, eikä johda niiden täydelliseen häviämiseen. Lisäksi keskeinen lisääntymispaikka jää rakentamisen ulkopuolelle ja säilyy lajin tärkeimpänä lisääntymisalueena, mikä estää paikallispopulaation häviämisen. Paikallispopulaation heikentymistä on pyritty vähentämään päätöksen ehdolla 2, jolla on rajattu toimenpideaika lisääntymis- ja talvehtimisaikojen ulkopuolelle ja ehdolla 5, jolla pyritään kunnostustoimin parantamaan viitasammakolle soveltuvien lisääntymis- ja levähdyspaikan laatua.

Vaikutus suotuisaan suojelutasoon

Poikkeusta lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämiseen ja heikentämiseen ei voida myöntää, jos sillä on millä tahansa tasolla haitallinen vaikutus lajin suojelun tasoon tai suotuisan suojelun tason saavuttamiseen. Eliölajin suojelutaso on suotuisa, kun laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään eikä sen luontainen levinneisyysalue supistu. Suotuisaa suojelutasoa tarkastellaan paikallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla. Lupa- ja valvontavirasto katsoo hakemuksessa kuvattujen tietojen perusteella, että viitasammakon suotuisa suojelutaso ei heikkene, mikä mahdollistaa luvan myöntämisen.

Viitasammakon suojelutaso on arvioitu Suomessa suotuisaksi ja lajia tavataan lähes koko maassa. Havaintoja on myös kaikista Keski-Suomen kunnista. Tervasuon alueella esiintyy paikallisesti lajille soveltuvia elinympäristöjä alle kilometrin säteellä. Hakemuksen mukainen poikkeus ei haittaa viitasammakon suotuisan suojelun tason säilyttämistä sen luontaisella levinneisyysalueella, sillä lajin suojelutasoon ei kohdistu muutoksia valtakunnallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla. Hankkeen mahdolliset vaikutukset tällä alueella kohdistuvat ainoastaan pieneen osaan lajin käyttämään elinympäristöön. Viitasammakko on varsin paikkauskollinen, mutta ne kuitenkin asuttavat uusia lammikoita nykyisten lisääntymislampien läheltä, joten aivan lähiympäristöön rakentuva kosteikko edesauttaa viitasammakon siirtymistä paremmalle alueelle. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että viitasammakot löytävät kosteikoille. Vaikutuksia lieventää lisäksi se, että toimenpiteet ajoitetaan syksyyn, jolloin viitasammakon kutuaika ja nuorten sammakoiden muodonvaihdos on ohi, eikä yksilöiden talvihorros ole vielä alkanut. Lisäksi kosteikko rakennetaan nykyisten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen häviämisen seuraavaksi lisääntymiskaudeksi.

Aurinkovoimaloiden keskelle korvaavana toimenpiteenä toteutetaan olemassa olevalle lisääntymisalueelle kosteikko valumavesien hallintaa varten ja viitasammakoiden elinolosuhteiden varmistamiseksi. Hakijan mukaan aurinkovoimalan paneelialueen sijoittaminen arvoluokan 2 ja 3 lisääntymisalueille voi aiheuttaa tilapäistä tai pysyviä vaikutuksia. Arvoluokat 2 ja 3 alueet sijaitsevat 1 arvoluokan läheisyydessä, joten kokonaan elinympäristö ei katoa. Nykyisiltä lisääntymis- ja levähdyspaikoilta on penkereisiin jätettyjen aukkojen kautta kulkuyhteys kunnostettavalle kosteikoille. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kosteikon suunnittelussa on huomioitu viitasammakoiden liikkumismahdollisuudet. Kosteikon penkereet ovat matalia, ja kosteikolta on yhteydet pois rumpuputkien ja ojaston kautta, eikä viitasammakoiden katsota jäävän kosteikolle loukkuun. Viitasammakon elinalueen ekologinen toiminnallisuus ei tule häviämään toimenpiteiden takia. Lisäksi kosteikkomaisempi alue pysyy vesitettynä koko poikasvaiheen ajan.

Muun tyydyttävän ratkaisun puuttuminen

Komission antaman tiukasti suojeltujen lajien suojelua koskevan tiedonannon (C(2021) 7301 final) ja oikeuskäytännön (C-182/02, C-674/17) mukaan vaihtoehtoisten ratkaisujen puute on osoitettava objektiivisin ja toteen näytetyin perustein. Muita ratkaisuja ei voida pitää epätyydyttävänä vain sen vuoksi, että edellyttävät käytäntöjen muuttamista, niiden toteuttamisessa on kohdattu vaikeuksia tai niistä aiheutuu kustannuksia.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo hakemuksessa kuvattujen tietojen perusteella, että vaihtoehtoista ratkaisua ei ole. Hanketta ei ole mahdollista toteuttaa toisella hankepaikalla. Hankekehittäjät ovat tarkastelleet monia hankepaikkoja eikä suurinta osaa ole kaupallisesti, teknillisesti, tai luvituksen edellytyksiin liittyvistä syistä ollut mahdollista edistää. Lisäksi hanketta ei ole mahdollista suunnitella hankealueella vaihtoehtoisella tavalla. Aurinkopaneelien sijoittaminen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen ympärille ei ole mahdollista toteuttaa hankkeen teknisten ja tilankäytännöllisten reunaehtojen vuoksi. Alueiden ympärille jäävien suojaetäisyyksien vuoksi paneelikenttä pirstoutuisi useisiin kapeisiin ja epämuodostuneisiin paneelikenttiin, mikä ei olisi tehokas ja teknillisesti toimiva kokonaisuus.

Hanketta ei ole mahdollista toteuttaa nykyisiä lisääntymis- ja levähdyspaikkoja heikentämättä. Maankäytön muutos vaikuttaa alueen hydrologisiin olosuhteisiin siten, että veden luontainen kertyminen nykyisille lisääntymispaikoille estyy tai vähenee, minkä seurauksena arvoluokan 2 ja 3 lisääntymis- ja levähdyspaikat voivat kuivua tai niiden toimivuus heikentyä. Hankkeen yhteydessä kuitenkin kunnostetaan uusi viitasammakolle soveltuva elinympäristö. Hankkeen sijoittaminen kokonaan muualle ei ole perusteltua, sillä vanhat turvetuotantoalueet ovat aurinkovoimalle sopiva sijoituspaikka, jossa kokonaishaitat ympäristölle jäävät pienemmiksi kuin monimuotoisemmilla alueilla.

Erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottava syy

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että lupa voidaan myöntää erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä. Tervasuon aurinkovoimalan katsotaan tukevan Suomen ilmastotavoitteita ja tuottavan päästötöntä sähköä vuosikymmenten ajan tukien Suomen ja Euroopan energiaomavaraisuutta, huoltovarmuutta ja puhdasta siirtymää. Hanke täyttää luontodirektiivin 16 artiklan kohdan 1 c kriteerit. Luonnonsuojelulain muutossäädöksen (422/2024) mukaan uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain 3 §:n 5 kohdassa tarkoitetun uusiutuvan energian tuotantolaitoksen, asiaankuuluvan verkon ja energiavaraston suunnittelun, rakentamisen ja käytön sekä uusiutuvan energian tuotantolaitoksen ja energiavaraston verkkoon liittämisen katsotaan olevan hankkeita, jotka ovat erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia, ja palvelevan kansanterveyttä ja turvallisuutta. Tervasuon aurinkovoimahanke tulkitaan hankkeeksi, johon tätä muutossäädöstä sovelletaan.

Lupaehtojen perustelu

Päätöksessä on edellytetty toimenpiteiden vaikutuksen seuraamista viitasammakon esiintymiseen. Seuranta mahdollistaa muutoksiin reagoinnin ja tarvittaessa toteuttavien kosteikkojen soveltuvuutta viitasammakoille on parannettava. Luonnonsuojelulain 83 § mahdollistaa luvan myöntämisen korkeintaan kymmeneksi vuodeksi kerrallaan.

7.2 Päätöksen täytäntöönpano

Luvamukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä päätöksen saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan jälkeen.

8 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 1 §, 2 §, 78 §, 83 §, 121 §

Luontodirektiivi (92/43/ETY) 12, 16

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

9 Asian käsittelijät

Asian on esitellyt biologi Nelli Leskisenoja ja ratkaissut johtava asiantuntija Riitta Ryömä. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

10 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

11 Käsittelymaksu

316 €. Lasku toimitetaan erikseen

Luvansaaja voi vaatia oikaisua päätöksestä perittävään maksuun. Oikaisuvaatimusohje on liitteenä.

12 Päätöksestä tiedottaminen

Liitteet

Valitusosoitus
Oikaisuvaatimusohje

Jakelu

Lupa- ja valvontavirasto julkaisee päätöksen luonnonsuojelulain 121 §:n mukaisesti internetsivuillaan.

sähköpostitse
Vapo Terra Oy
Sitema Oy

Tiedoksi

Ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi
Sisä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.sisa-suomi@poliisi.fi

Keski-Suomen elinvoimakeskus kirjaamo.keski-suomi@elinvoimakeskus.fi
Suomen Luonnonsuojeluliitto ry lausunnot.sll.fi
Hankasalmen kunta hankasalmi@hankasalmi.fi

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/35136/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/35136/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Leskisenoja Nelli 04.05.2026 14:57

Ratkaisija Ryömä Riitta 04.05.2026 14:59

1 Valitusosoitus

Tähän Lupa- ja valvontaviraston päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valituksesta huolimatta Lupa- ja valvontaviraston tekemää päätöstä on noudatettava, jos siinä on niin määrätty.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1020/2024) säädetään. Maksun suuruus on 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015) <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

1.1 Toimi näin

Jos haet muutosta Lupa- ja valvontaviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

- Tee valitus **viimeistään 30 päivän kuluessa** siitä, kun Lupa- ja valvontaviraston päätös on saatu tiedoksi.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
- Jos päätös on lähetetty tavallisena kirjeenä, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun Lupa- ja valvontavirasto on lähettänyt kirjeen. Selvitä kirjallisesti, jos näin ei ole jostakin syystä tapahtunut.
- Jos päätös on lähetetty sähköpostitse, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena (3.) päivänä viestin lähettamisestä, jollei muuta näytetä. Viestin lähettämispäivä ilmenee sähköpostiviestistä.
- Jos päätös on annettu tiedoksi todisteellisena sähköisenä tiedoksiantona, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi, kun asiakirja on noudettu palvelimelta. Jos asiakirjaa ei ole noudettu palvelimelta seitsemän (7) päivän kuluessa Lupa- ja valvontaviraston ilmoituksesta, tiedoksianton noudatetaan muita laissa säädettyjä tiedoksiantotapoja.
- Jos päätös on saatu tiedoksi jollakin muulla tavalla, tiedoksiantipäivän osoittaa vastaanottajalle annettu tiedoksiantotodistus, saantitodistus tai haastetiedoksianton annettu todistus.

- Sijaistiedoksiannossa katsotaan, että päätös on saatu tiedoksi kolmantena (3.) päivänä siitä, kun sijaistiedoksiannosta koskeva tiedoksiannottodokumentti on annettu.
- Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon jo kirjeen saapumispäivänä.
- Jos päätös on annettu tiedoksi yleistiedoksiannona, tiedoksisääntöä katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä yleistiedoksiannosta annetun ilmoituksen julkaisemisajankohdasta. Julkaisemisajankohta on ilmaistu julkaisun yhteydessä.

1.2 Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

1.3 Valituksen liitteet

- Lupa- ja valvontaviraston päätös, johon haetaan muutosta (alkuperäisenä tai jäljennöksenä) valitusosoituksineen
- selvitys siitä, minä päivänä Lupa- ja valvontaviraston päätös on saatu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin Lupa- ja valvontavirastoon
- valtakirja
  - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) eli ns. lupalakimies
  - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen

suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

1.4 Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Sähköinen asiointi: Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna (käyntiosoite)

Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna (postiosoite)

sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 0295 642 200

asiakaspalvelu: 0295 642 210 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 0295 642 269

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona, lähetin tai sähköisen asiointipalvelun välityksellä. Valittaja tai hänen edustajansa voi myös viedä valituskirjelmän hallinto-oikeuden kirjaamoon. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä klo 16.15.